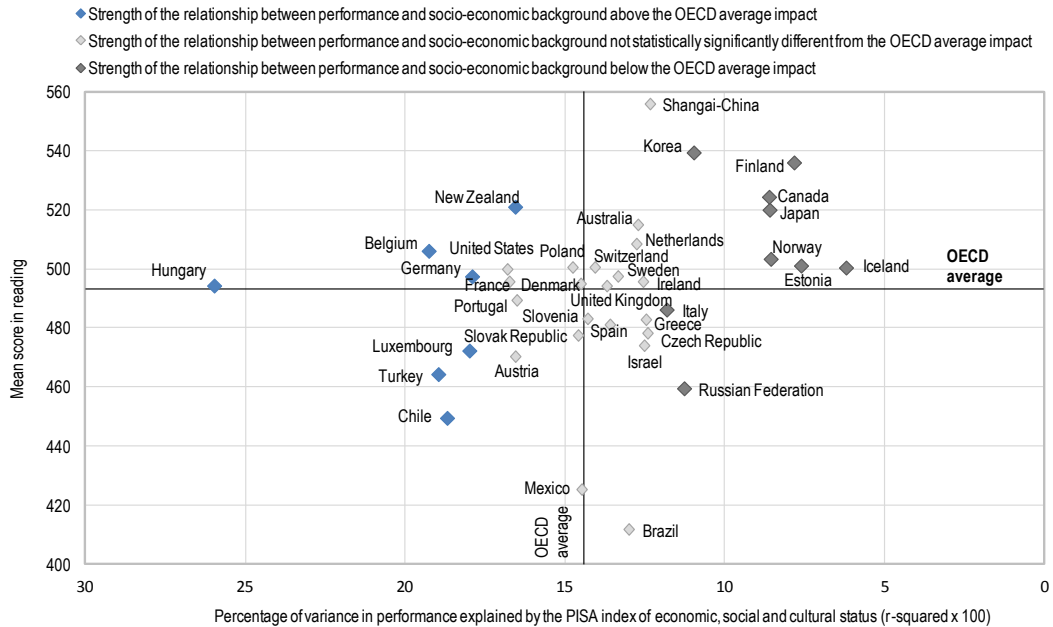

Obr. 1.1. Vysoce výkonné vzdělávací systémy kombinují rovnost s kvalitou

Síla vazby mezi výkonem a sociálně-ekonomickým prostředím (PISA 2009)

Jak chápat tento graf: Tento graf ukazuje, do jaké míry je výkonnost žáka determinována sociálně-ekonomickými rozdíly. Je zahrnuta průměrná úroveň výkonu (osa y) a odchylky ve výkonnosti vysvětlované sociálně-ekonomickým zázemím žáka (osa x). V zemích umístěných v pravých kvadrantech, mají sociálně-ekonomické faktory dopad na výkonnost nižší, než je průměr OECD. V zemích umístěných v horních kvadrantech, hodnota středního skóre všech žáků je vyšší, než je průměr OECD. Jsou zde některé země, které kombinují vysokou výkonnost s rovností. Například ve Finsku, stejně jako ve všech zemích umístěných v horním kvadrantu, si žáci vedou lépe a jsou méně ovlivněni domácím prostředím, než je průměr OECD. Ekonomiky zemí, které nejsou členy OECD, jsou zahrnuty jen pro srovnání.

Zdroj: OECD (2011a), Education at a Glance 2011: OECD Indicators, OECD, Paříž.

Statlink2<http://dx.doi.org/10.1787/888932560816>

Rovnost ve vzdělávání a neúspěchy ve škole: hlavní výzvy pro země OECD

Vzdělávací soustavy v zemích OECD mohou být založeny na větší rovnosti

Rovnost ve vzdělávání lze definovat mnoha způsoby. Vyjdeme-li z koncepčního rámce definovaného ve zprávě OECD „Už žádné neúspěchy“ (*No More Failures*), lze na rovnost ve vzdělávání pohlížet ze dvou úhlů: spravedlnost a inkluze. (Field, Kuczera a Pont, 2007).² Rovnost jako **inkluze** znamená zajistit, aby všichni žáci dosáhli alespoň základní, tj. minimální, úrovně dovedností. Vzdělávací soustavy založené na rovnosti jsou spravedlivé a inkluzivní a podporují žáky tak, aby dosáhli svého studijního potenciálu bez jakýchkoli formálních či neformálních předem nastavených bariér nebo snížených nároků. Rovnost jako **spravedlnost** jasně naznačuje, že osobní a sociálně-ekonomické okolnosti, jako je pohlaví, etnický původ a rodinné zázemí, nejsou překážkami při dosahování úspěchů ve vzdělávání.

Vzdělávací soustava založená na rovnosti může napravit dopady značně rozšířených sociálních a ekonomických nerovností. V kontextu vzdělávání pak umožňuje jednotlivcům, aby maximálně těžili ze vzdělávání a praktické výuky bez ohledu na prostředí, z něhož pocházejí (Faubert, 2012; Field, Kuczera a Pont, 2007; Woessmann a Schütz, 2006).